

Landstingets Sammensætning skal tages op til Behandling, til vi komme til det andet Tempo i Sagen, den almindelige store Grundlovsændring. Derfor have vi ikke i Aar rørt ved Paragrafferne angaaende Landstingets Sammensætning. Kun have vi ment det nødvendigt paa det nævnte Punkt at gøre en Forandring, fordi man ellers ved de umiddelbare Vælgere i Landdistrikterne ved vort Forslag vilde komme til noget, der efter vor Mening var et Tilbageskridt. Man vilde altsaa, da de umiddelbare Vælgere tages oppe fra og nedefter, ved at faa to Vælgere fra samme Gods eller fra samme Gaard, eller hvad det nu er, aabenbart afskære et tilsvarende Tal nedefter, med andre Ord forskyde de umiddelbare Vælgere oppefter. Man vilde udelukke de lavest beskattede af dem, der nu komme i Betragtning som umiddelbare Vælgere til Fordel for højere beskattede. Det have vi selvfølgelig ikke ønsket, vi have ønsket saa vidt muligt at bevare status quo, indtil vi komme til det andet Tempo i Forhandlingerne om Grundlovsændringen, og det er Skyld i denne Ændring.

Rode: Ved anden Behandling blev det af os stillede Forslag vedtaget uforandret uden Afstemning. Jeg har da ikke ved denne Lejlighed fundet Anledning til at stille til vort Forslag andet end et Ændringsforslag, som er hidført ved den Debat, der førtes ved anden Behandling. Det angaar den Ændring, som allerede er omtalt af den ærede Ordfører (N. Neergaard), og som tilsigter at præcisere, at Mandens Raadighed over Fællesboet i Forbindelse med Bestemmelsen om, at Vælgere, der ere ude af Raadighed over deres Bo, berøves Valgretten, ikke kommer til at tage Valgretten fra den gifte Kvinde. Dette Ændringsforslag have vi altsaa stillet til Hovedforslaget.

Af de Ændringsforslag, som i øvrigt ere stillede, er det, der foreligger fra Højre, endnu ikke omtalt, og jeg føler mig derfor ikke berettiget til at dvæle ved det nu. Derimod har den ærede Ordfører nu begrundet det betydningsfulde Ændringsforslag, han har stillet. Jeg skal tillade mig at gøre nogle Bemærkninger dertil, idet vi ogsaa til dette Ændringsforslag have knyttet et Underændringsforslag. Den ærede Ordfører har forklaret, hvad Hensigten med hans Ændringsforslag er. Hensigten med det er, som allerede bebudet under hele denne Samling, at begrænse Forhandlingerne om Grundloven nu og i den

nærmeste Tid til at være en Forhandling om Folketingets Sammensætning og Folketingsvalgretten, men derimod at afslaa paa nærværende Tidspunkt og for den nærmeste Tid en Forhandling om en Forandring af Landstingets Sammensætning og Landstingsvalgretten.

Jeg skal ikke i Øjeblikket vende tilbage til de Begrundelser, den ærede Ordfører paa sit Partis Vegne gav for denne mærkelige Venstrepolitik. Jeg skal kun opholde mig ved Sagen, som den nu fremtræder for os udtrykt i Ændringsforslaget. Thi dette Ændringsforslag er, som den ærede Ordfører har oplyst, og som Tingets ærede Medlemmer selv se, ikke det Ændringsforslag, der var aftrykt som Bilag til Betænkningen ved anden Behandling. Der er sket den væsentlige Forandring deri, at i Bestemmelsen i § 32 om Folketingets Sammensætning fjernes nu den Regel, at Folketinget skal vælges i Enmandskredse. Det var den interessante Forandring i de Herrers Politik, som ikke skulde bekendtgøres ved anden Behandling, men som nu skulde afsløres her i sidste Øjeblik. Dette betyder for de Herrers Vedkommende, trods Ordførerens Tagen-Afstand derfra, at hans Parti fraviger et gammelt Standpunkt i Grundlovssagen. Thi ganske vist sagde den ærede Ordfører, at hans Parti fastholder, at det ikke vil være med til at indføre Forholdstalsvalg til Folketinget, før der samtidig sker Ændringer i Landstingets Sammensætning, men det, der faktisk foregaar ved dette Ændringsforslag, er, at Vilkaarene for Indførelse af Forholdstalsvalg til Folketinget gøres lettere end Vilkaarene for Indførelse af Ændringer i Landstingets Sammensætning. I det Øjeblik det af den ærede Ordfører anbefalede Ændringsforslag er vedtaget, har Folketinget stillet sin Sammensætning ind under Kaarene for almindelige Lovforandringer, men Landstingets Sammensætning bliver under de strengere Kaar for Forandringer i Landstingets Sammensætning. Dette er at vanskeliggøre den samtidige Forhandling om disse Forhold. Hvis man samtidig havde kunnet føre Forhandlingerne om Vilkaarene for Landstingets Sammensætning bort fra Grundlovens og over paa den almindelige Lovgivnings Omraade, vilde Kaarene have været lige, saa kunde der have været optaget en Forhandling om Folketinget og Landstinget paa lige Vilkaar. Men nu have de Herrer paa en Gang lettet Forandringen for Folketingets Vedkommende, medens den for Landstingets Vedkommende bliver uforandret saa vanskelig,